

Oponentský posudek magisterské diplomové práce Bc. Michala Zahálky *Jindřich Hořejší jako překladatel francouzského dramatu*

Oponent: Mgr. Martin Pšenčka, Ph.D.

... *to make a long story short!* – Diplomovou práci Michala Zahálky jsem nečetl jako práci studentskou, tedy z pozice řekněme pedagogické, ale jako seriózní teatrologický výstup postavený na pečlivém heuristickém výzkumu, který autor organicky provazuje s citlivým a tvůrčím (nikoli tedy těžkopádně ubíjejícím) srovnávacím translatologickým rozbohem, okořeněným o zralou polemiku s Jiřím Pelánem a jeho zobecňujícím pohledem na dějiny českého překladu (rád bych znal Pelánovu reakci, i když – pravda – svou studii publikoval již před třiceti lety a možná – vystaven Zahálkovu mikroskopickému pohledu pod ruce Hořejšího života v překladu – by jen tiše a uznale přitakal...). Zahálkovu práci jsem tedy četl spíše jako redaktor, který by rád viděl alespoň některou z částí práce otištěnou v nejmenovaném odborném periodiku (myslím, že část věnovaná příběhu českého zápolení s alexandrinem, by bylo více než záhodno otisknout – pochopitelně po redakčních úpravách, které by snad zjemnily autorův styl, který, jakkoli čistý a čtenáři nakloněný [možná někdy až příliš, ale to je věc vkusu], se občas – opět věc vkusu – poněkud autoreferenčně zaneprázdňuje sebou samým a tak nějak si sám se sebou povídá a přechází po různých oslích můstcích [to je – prosím! – detail]). Nic to ovšem nemění na celkovém charakteru práce, která je komplexním obrazem Zahálkova poučeného zaujetí tématem. Cením si právě již zmíněné provázanosti historického zájmu o konkrétní, poměrně složitý osud vybraného překladatele, jenž ale otevírá širší otázky kontextové, a to jak vzhledem k provozní praxi, která do značné míry diktovala a diktuje pravidla řemesla, tak vzhledem k imanentním zákonitostem (a aspiracím) překladatelské práce, která se pochopitelně neděje ve vakuu, nýbrž – právě naopak – hovoří několika řečmi naráz, z nichž nejpodstatnější je nejspíš paměť kultury (chceme-li tradice), paměť jazyka a jeho neustálé dění, ale též paměť divadla, jeho konvencí, jevištní řeči, herectví, stylu atd., hovoříme-li tedy o překladech pro divadlo. Zahálka si je složité sítě vztahů patřičně vědom, což z jeho práce činí právě to, co bylo již jednou řečeno – seriózní teatrologický výstup, který odpovídá těm nejnáročnějším kritériím, které klademe nejen na studentské práce tohoto druhu. A proto stručně: očekávám, že kolega Zahálka připraví nejen slíbenou edici, ale i studii (či studie?, slibuje ještě další), což ovšem není podmínka oponenta, nýbrž výzva Zahálkova čtenáře. Ve světle řečeného je následující informace poněkud nadbytečná a značně ruší slíbenou stručnost tohoto posudku: práci navrhuji k obhajobě s hodnocením výborně.